

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR
DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ

3612

DOSAR Nr. XIII-H-A / 1954

REFERITOR ORDINE și
INSTRUCȚIUNI MAI.
originale

DATA ÎNCEPERII 15.01 / 1954

DATA ÎNCHEIERII 10.12 / 1954

FILE 591

VOL. 4

INVENTARIAT SUB NR. 4 TERMEN DE PĂSTRARE
PERMANENT ANI

DJ 3612, Vol. 4

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

304

STRICT SECRET

275

273

Se aprobă
[Signature]

MATERIAL DE ORIENTARE

Privind activitatea de subminare organizată în Industria Petroliferă de serviciile de informații imperialiste și reacțiunea internă și sarcinile organelor M.A.I. în lupta împotriva lor.

Seria

1955

DESPRE PASTRAREA SI POLOSIREA BROSURII
=====

- Această broșură este strict-secretă de importanță deosebită și se păstrează în casa de fier.

- Titularul care primește broșura, după ce o prelucrează, va da posibilitate lucrătorilor operativi interesați de a o studia, fără ca ei să aibă dreptul de a copia sau multiplica acest material.

- Broșura se dă pentru studiu contra chitanță.

- Când studiul durează mai multe zile, broșura va fi înapoiată titularului la terminarea serviciului, pentru a o închide în casa de fier.

- În caz de mutare, tovarășul care deține broșura o va preda cu proces-verbal aceluia care preia munca.

- Șefii de direcții, șefii de servicii și locțiitorii lor, vor controla periodic existența broșurii și felul cum este păstrată de cei ce o dețin.

.....

STRICT SECRET

305

MATERIAL DE ORIENTARE

=====

276
274

privind activitatea de subminare organizată în Industria Petroliferă de serviciile de informații imperialiste și reacțiunea internă și sarcinile organelor M.A.I. în lupta împotriva lor.

Republica Populară Română ocupă un loc important pe plan internațional în ce privește zăcămintele de țiței și producția industriei petrolifere.

Bogatele rezerve de țiței ale țării noastre au atras interesul imperialiștilor nu numai datorită importanței economice ci și datorită importanței strategice, din care cauză statele imperialiste au luptat tot timpul pentru acapărarea și folosirea acestora în scopurile lor.

După victoria Marii Revoluții Socialiste din octombrie 1917, imperialiștii au considerat industria noastră petroliferă ca bază de aprovizionare a armatelor lor, pentru un eventual război antisovietic. În cel de al doilea război mondial - când mijloacele motorizate au constituit un factor deosebit de important - produsele noastre petrolifere au jucat un rol primordial în asigurarea armatelor fasciste - hitleriste cu combustibilul necesar acțiunii lor.

În condițiile actuale - când imperialiștii depun toate eforturile pentru pregătirea unui nou război mondial și când mijloacele mecanizate ocupă un rol deosebit, importanța economică și strategică a rezervelor noastre petrolifere s-a accentuat. Urmărind să slăbească dezvoltarea industriei socialiste și capacitatea de apărare a R.P.R., serviciile de spionaj imperialiste caută prin toate mijloacele să cunoască puterea instalată de prelucrare a țițeiului, depozitele principale, stațiile de pompare, căile de acces la acestea și felul cum este asigurată paza lor. În același scop, bazându-se pe reacțiunea internă, organizează acțiuni de subminare, diversiune și sabotaj.

...//...

306
~~277~~ 275

În timp ce imperialiștii urmăresc astfel de țeluri mirșave, poporul nostru muncitor luptă pentru scoaterea la iveală a noi zăcăminte petrolifere, pentru mărirea capacității de producție a acestei ramuri industriale, în scopul întăririi capacității de apărare a patriei, intensificării ritmului industrializării socialiste și transformării socialiste a agriculturii, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii.

Organele de securitate au sarcina să zădărnicească toate acțiunile criminale organizate de serviciile de spionaj imperialiste și reacțiunea internă în industria petroliferă. În scopul cunoașterii metodelor folosite de acestea, vom arăta mai jos principalele forme și metode ale activității contra-revoluționare organizată în industria petroliferă, lipsurile și sarcinile organelor noastre în vederea depistării și prevenirii acestora.

Pătrunderea serviciilor imperialiste de spionaj în industria petroliferă.

Înainte de 23 august 1944, zăcămintele petrolifere din țara noastră au fost exploatate de societăți cu capital străin ce au pătruns în România prin sprijinul guvernelor burghezo-moșierești.

Cele mai importante societăți au fost Astra Română, Steaua Română și Unirea cu capital englez, Romîno-Americană cu capital american, Columbia cu capital francez, Concordia și Petrol-Blok cu capital german.

Odată cu înființarea acestora și în timpul funcționării lor, au fost aduși în țară, ca specialiști, o serie de agenți ai serviciilor imperialiste de spionaj.

Astfel serviciul de informații englez a trimis spionii Fritz Gartner, Forster și Page prin Societatea Astra-Română, Ted Masterson și pe De Chastelain prin Societatea Unirea, G. Galpin și I. Slozniki prin Societatea Steaua Română, iar spionajul american pe R. Bolton și Umbeck în calitate de conducători ai Societății Romîno-Americană.

Acești spioni au recrutat în industria petroliferă agenți din rîndul specialiștilor și funcționarilor romîni

care, prin poziția de clasă și funcția ce o dețineau în societățile cu capital străin, erau interesați să activeze în slujba serviciilor imperialiste de spionaj.

Astfel spionajul englez a recrutat pe inginerul Georgescu Valeriu (Rică) care în acea vreme era director general al Societății Romîno-Americană, moșier și membru marcant al P.N.T. - Maniu, pe inginerul Popovici Ion fost director comercial al Societății Unirea, pe Alexandru Racottă fost moșier și director comercial la Societatea Astra-Romînă, ce a furnizat informații în baza cărora anglo-americanii au întocmit în timpul războiului planul de bombardare a întreprinderilor petrolifere din Valea Prahovei și pe Dimitriu A. Constantin și Paliuc George din conducerea aceleiași societăți.

În baza instrucțiunilor primite de la De Chastelaine care după plecarea din țară în 1941 funcționa la Secția III a Intelligence-Service-ului din Istanbul, Rică Georgescu și Popovici Ion au recrutat la rîndul lor spioni, în majoritatea cazurilor membri ai P.N.T.-Maniu.

Serviciul de spionaj american a recrutat pe inginerii Nițescu Traian și Cristodulo Atanasie, moșieri, care lucrau în conducerea Societății Romîno-Americană.

Acești agenți au fost dotați în timpul celui de al doilea război mondial cu cerneală simpatică, aparate de emisie și mari sume de bani.

În același timp în sectorul petrolifer acționa și o rețea a serviciului de informații german condusă de Kurt Drögssler, conspirativ "Doctor Victor Luptar".

Agenții acestui serviciu, printre care menționăm pe Huschka Anton (conspirativ "Baban Titus") și Süß Gustav (conspirativ "Bărbier Filaret"), au pătruns în țară în 1939 ca vizitatori, agenți comerciali, etc.

La începutul anului 1940 cînd Germania hitleristă acaparase întreaga industrie petroliferă din România, Kurt Drögssler a luat legătură cu autoritățile românești arătînd calitatea sa de reprezentant al serviciului de informații al armatei germane (Abwehr) pentru regiunea petroliferă Prahova. În urma acestui fapt Serviciul Special de Informații (S.S.I.) a pus la dispoziția susnumitului un număr de 12 agenți printre

- - -

279 308
277

care Stănescu V. Constantin, Andreescu M. Stelică, Atanasie Iliescu și alții, care ulterior au fost arestați de organele M.A.I. Prin anchetarea acestora s-a stabilit că organizația "Doctor Victor Luptar" a recrutat în întreprinderile petrolifere informatori din rândul unor ingineri, funcționari și maiștri, bazându-se în mod deosebit pe legionari și membrii ai Grupului Etnic German. Acțiunile acestora au fost îndreptate în special împotriva activității P.C.R. și clasei muncitoare.

Trebuie menționat că unii dintre acești informatori, ca de exemplu Cristodulo Atanasie, deși erau vechi spioni americani sau englezi, au lucrat și pentru hitleriști.

În timpul războiului antisovietic, pentru a preveni acțiunile de sabotaj și diversiune, serviciile de contrainformații burgheze din România și anume S.S.I., Siguranța și Secția II a Marelui Stat Major au creat agentură proprie în industria petroliferă, recrutând în special elementele ce dețineau funcții de răspundere în întreprinderi.

Astfel Regiunea IV-a contrasabotaj a Serviciului Special de Informații (S.S.I.) condusă de Cpt. Ungurelu Longhin, care acționa în Valea Prahovei, și-a ales delegații principali (rezidenții) din rândul directorilor tehnici, inginerilor șefi, șefilor de sectoare și funcționarilor superiori care la rândul lor au recrutat ca informatori ingineri, tehnicieni, maiștrii și o parte a muncitorilor înapoiști.

Ca exemplu arătăm pe inginerul Voronca Alexandru fost director tehnic al Societății Columbia, recrutat de S.S.I. ca delegat principal de contrasabotaj, ce a furnizat informații în baza cărora au fost arestați unii muncitori din această întreprindere.

După 23 august 1944 serviciile de spionaj anglo-americane și-au intensificat activitatea de subminare împotriva Republicii Populare Române, trimițând în țară spioni în scopul culegerii de informații, organizării acțiunilor de subminare, diversiune, sabotaj, etc.

Astfel cu Misiunea Militară Americană a sosit Colonelul Wilcox Case, folosit până atunci de spionajul american pe linie petroliferă în America de Sud, Asia și Abisinia, R. Bolton și spionul Teodor Umbeck, reprezentant al Trustului

...//...

280 309
278

american "Standard-Oil".

Spionajul englez a retrimis agenții folosiți în industria petroliferă înainte de război și anume pe Ted Master-son, Forster, G. Galpin și I. Slomnicki iar ulterior au venit spionii Otto Stern, în calitate de reprezentant al Trustului englez "Royal Dutch Shell" împreună cu Inglessys și Munro Faure, ce acționau ca membrii ai Legației Britanice.

Acești spioni au început să refacă legăturile cu agentura veche, rămasă în țară și să recruteze noi agenți din rîndul unor salariați ai societăților cu capital străin, ce erau cointeresați să lupte împotriva regimului democrat-popular din R.P.R.

Astfel, serviciul de spionaj american a preluat și reactivizat pe Rică Georgescu, care la rîndul lui a recrutat pe Iuca Alexandru fost vice-președintele Consiliului de Administrație al Societății Romîno-Americană, ce a înlocuit apoi în activitatea subversivă pe Rică Georgescu, fugit din țară în 1947. Au mai fost recrutați moșierul Costescu Grigore de la aceeași societate, fost legionar și fruntaș P.N.T.-ist și Fotescu Constantin director la Romîno-Americană și membru în consiliile de administrație la o serie de alte întreprinderi.

Spionajul englez a recrutat pe moșierul Mătăsaru Constantin, fost director general al Societății Steaua Romîna, pe legionarul Pleșoianu Romeo fost secretar general al Ministerului Minelor și Petrolului și pe avocatul Solacolu Ion fost director la Steaua Romîna.

În afara acestora au mai fost recrutate o serie de elemente ce se bucuraseră de privilegii în cadrul societăților cu capital englez, de pe urma cărora acumulasera însemnate averi. Astfel a fost recrutat Capșa Constantin fost șef al ^{la Roma Romîna} "personalului", Bențe Aurel fost administrator ^{al societății} la Astra ^{cu sediul} Romîna și alții.

Pentru a-și asigura sprijinul exponenților burgheziei și moșierimii, spionul englez Otto Stern a recrutat pe Alexandru Alexandrini, conducător liberal și fost ministru de finanțe, pe Niculescu Buzești, Barbu Stirbei, Vișoianu Constantin și alți astfel de trădători.

Principalele forme și metode ale activității de subminare organizată de serviciile imperialiste de spionaj și reacțiunea internă în industria petroliferă din R.P.R.

Din procesul ce a avut loc în februarie 1953 la Ploești și din alte procese ulterioare, rezultă că aceste servicii de spionaj cît și reacțiunea internă au organizat în industria petroliferă o serie de acțiuni contrarevoluționare.

Una din formele cele mai periculoase de activitate dușmănoasă s-a dovedit a fi spionajul, adică transmiterea secretelor de stat statelor străine, organizațiilor contrarevoluționare sau persoanelor particulare, cînd aceste persoane sînt în serviciul unei puteri străine, sustragerea sau culegerea de informații sau documente ce constituie secrete de stat, ori deținerea unor astfel de documente în scopul transmiterii lor celor de mai sus.

Pînă la naționalizarea industriei petrolifere serviciile de spionaj american și englez își duceau activitatea prin agenții lor care dețineau funcții de conducere în diferite societăți petrolifere.

Astfel fostul director al Societății Romîno-Americane, Fotescu Constantin întocmea rapoarte statistice lunare și anuale ce conțineau date privind producția de petrol a societății, destinată exportului, ce erau predate lui Rică Georgescu și ulterior lui Cristodulo Atansie care la rîndul lor le trimiteau la New-York prin Legația S.U.A.

Această îmbinare dintre activitatea de spionaj și profesională creia condițiuni favorabile pentru acțiunile serviciilor de spionaj din industria petroliferă, prin faptul că puteau obține fără nici o greutate copiile și originalele oricăror materiale ce-i interesau, chiar dacă erau secrete.

Astfel în 1948 Cristodulo Atanasie a transportat la Legația Americană întreaga arhivă secretă a Societății Romîno-Americane, care conținea rapoarte de producție săptămînale și anuale și rapoarte cu date geologice privind regiunile petrolifere. Popescu Cezar transmitea toate discuțiile și hotărîrile luate în Asociația industriașilor de petrol din România, iar Pleșoianu Romeo furniza informații privind tratatele de comerț încheiate de țara noastră cu alte state.

- 7 -

280
311

În baza unor astfel de materiale funcționarul spionajului american Wilcox Case, a întocmit și trimis la New-York un raport complet privind situația industriei petrolifere, documentat cu fotografii și fotocopiile anumitor materiale statistice.

După naționalizarea industriei petrolifere au fost folosiți agenți mai bine acoperiți care ocupau diferite funcții în întreprinderile acestui sector.

Astfel spionii americani Teodor Umbeck, reprezentantul lui Standard Oil și apoi Joh Hill, secretar III al Legației S.U.A. au folosit pe Iuca Alexandru, fost vice-președinte al consiliului de administrație al Societății Romîno-Americană, care a procurat de la agenții săi date despre producția lunară de petrol, prevederile planurilor pe anii 1948-1949-1950, structura organizatorică a societăților petrolifere, exportul de petrol și starea de spirit a salariaților.

Serviciul de spionaj englez s-a folosit de Capșa Constantin fost șef al "serviciului personal" la Societatea Astra-Romîna și Bențe Aurel fost ^{administrativ} ~~inginer~~ la aceeași societate, care după naționalizare a lucrat în centrala petroliferă Muntenia din București. Aceștia prin agenții lor ce se aflau în diferite posturi în întreprinderile petrolifere de stat, au obținut date privind realizarea planului de stat, exportul de petrol și activitatea Societății Petrol-Export.

Capșa Constantin preda informațiile primite spionilor Iglessys vice-consul britanic la București sau lui Munro Faure atașat oficial ^{pentru problemele petrolifere} al petrolului, cu care se întâlnea în diferite locuri conspirative. Bențe Aurel, a transmis prin aceleași mijloace o serie de documente secrete privind dezvoltarea industriei petrolifere din țara noastră și schema de organizare a centralei, în care se preciza origina socială a fiecărei persoane din conducere.

După lichidarea acestei bande de spioni judecată în 1953 la Ploești, serviciile de spionaj merican și englez și-au intensificat eforturile de a obține informații privind industria petroliferă din R.P.R.

Astfel spionajul american a folosit pe Williams Willis Murat, venit în țară în anul 1949 ca prim secretar al

..//..

Legăției S.U.A. , care a cules date despre lucrările de foraj, realizările planurilor de producție, exportul de petrol, organizarea societății Sovrompetrol, etc.

Este important de subliniat că Legăția S.U.A. la București are și în prezent un specialist în problema petrolului, care se ocupă cu culegerea de materiale privind activitatea acestui sector.

Serviciul englez de spionaj a continuat de asemenea să culeagă informații privind industria petroliferă. Astfel a fost folosită numita Sussman Rose, născută în Anglia, venită în țară în anul 1939, când s-a angajat ca dactilografă pentru limba engleză la Vacuum Oil, unde a lucrat pînă în 1941. După 23 august 1944 a funcționat în cadrul Misiunii Militare și apoi la Consulatul Britanic pînă în anul 1954 cînd a fost arestată pentru spionaj în favoarea Angliei. În anchetă susnumita a declarat că a procurat informații asupra drumurilor ce duc spre instalațiile petrolifere din Regiunea Plocești și locul exact unde sînt amplasate acestea.

Spionul Parisot Serge, fost atașat militar francez în R.P.R. s-a interesat prin agenții săi despre situația producției de țiței a țării și a utilajului folosit, iar alți spioni francezi încearcă să obțină date despre rezervele de petrol ale R.P.R., noile regiuni petrolifere, ajutorul tehnic primit din partea Uniunii Sovietice, etc.

Serviciul de spionaj italian a trimis agenților săi din R.P.R. un chestionar despre informațiile ce trebuiesc obținute în legătură cu industria petroliferă. Printre altele se cereau date amănunțite asupra punctelor vulnerabile și măsurilor de paza acestora.

Din materialele informative și de anchetă deținute de organele M.A.I. rezultă că spionajul american, englez și celelalte servicii de informații ^{internationale} se interesează în special de următoarele probleme :

- Realizarea planurilor de producție;
- Organizarea întreprinderilor petrolifere și date asupra persoanelor ce dețin funcții de răspundere;
- Punctele vulnerabile și măsurile luate în aceste locuri pentru prevenirea acțiunilor subversive;
- Noile utilaje folosite în industria petroliferă;

- Rezervele de petrol din noile regiuni petrolifere ale R.P.R., numărul sondelor instalate, amplasarea lor, capacitatea de producție a acestora și alte probleme asemănătoare.

După eliberarea țării de către armata sovietică, activitatea serviciilor de informații imperialiste a fost îndreptată nu numai în direcția culegerii datelor cu caracter de spionaj, ci și în crearea de obstacole în calea dezvoltării industriei petrolifere și scoaterea din funcțiune a celor mai importante sectoare ale acesteia. Aceste acțiuni au căpătat forme mai active după instaurarea regimului de democrație populară și naționalizarea principalelor mijloace de producție.

În această activitate de subminare, sabotaj și diversione, serviciile de informații imperialiste se bazează pe reacțiunea internă și anume pe foștii acționari rămași în diferite funcții în industria petroliferă, pe elemente de încredere a capitaliștilor, ingineri și tehnicieni cu sentimente dușmănoase față de regim, legionari, foști membri ai așa ziselor partide "istorice", etc.

Prin subminare se înțelege organizarea unei activități contrarevoluționare dusă prin folosirea instituțiilor sau întreprinderilor de stat ori prin sabotarea activității normale a acestora, precum și prin folosirea instituțiilor sau întreprinderilor de stat, ori sabotarea activității acestora în folosul foștilor proprietari, sau organizațiilor capitaliste interesate.

În vederea organizării unor astfel de acțiuni, spionul Otto Stern a constituit încă în mai 1945 un comitet denumit "Management Committee" care avea sarcina să coordoneze activitatea tuturor agenților existenți în industria petroliferă. La ședințele acestui comitet au participat spionii englezi Gartner, Slomniki, Munro Faure și Galpin împreună cu principalii lor agenți, Racottă Alexandru, Mătăsaru Constantin, C.A. Dimitriu și Solacolu Ion.

Comitetul de coordonare a stabilit că scopurile subminării trebuie să fie reducerea activității de foraj, mai ales a celei de exploatare și nedezvoltarea industriei de petrol. Aceste sarcini trebuiau puse în practică de agenți care dețineau funcții de răspundere în societățile petrolifere.

285 314
283

Una din principalele metode de subminare scoasă la iveală în procesul de la Ploești, a fost ascunderea zăcămintelor de petrol. Astfel geologul Paliuc George, legionar, fost șeful Serviciului Geologic al Societății Astra Română, în prezent condamnat, a primit instrucțiuni să ceară amânarea forajelor în Regiunea Bacău, iar acolo unde se executau astfel de lucrări, să facă amplasări greșite sau să execute forări la adâncimi mici spre a nu fi scoase la iveală straturile de țiței. În acest fel s-au forat doar 8.000 metri din totalul de 70.000 metri prevăzuți de guvern.

O altă metodă de subminare a constat în neexecutarea lucrărilor de investiții. În acest scop fondurile alocate de guvern erau folosite în lucrări secundare, în dauna lucrărilor de explorare, exploatare și asigurarea șantierelor cu materialele și utilajele necesare.

Astfel inginerul Mătășaru Constantin, fost director al societății Steaua Română, nu a comandat un troliu necesar pentru a săpa la adâncimi mai mari; de asemeni nu a comandat două sonde necesare schelei Ceptura și o sondă specială pentru mărirea activității de foraj în Moldova.

În cazul când utilajele erau comandate dinainte, ele nu erau ridicate, așa cum a procedat Societatea Astra Română, care deși comandase trolii, geamblacuri, macarale, nu le-a mai cumpărat sub pretextul lipsei de fonduri.

Ca metodă de subminare s-a mai folosit mărirea continuă a prețurilor la produsele de larg consum pentru a se micșora puterea de cumpărare a populației și a se crea stări de spirit nefavorabile în rîndul acesteia.

Însfîrșit s-a practicat metoda neutilizării tehnicienilor și specialiștilor în posturi corespunzătoare. Astfel la Astra-Română în posturile de tehnicieni au fost numiți funcționari, în timp ce inginerii și tehnicienii erau folosiți pentru aprovizionarea societății cu materiale și alimente.

Din procesul judecat în anul 1953 asupra grupului de subminare în frunte cu Rosen Vladimir fost inginer șef la schela Gura Ocniței, a rezultat că aceștia au folosit alte metode de subminare. Astfel ei au planificat în 1952 o producție de țiței mai mică decît capacitatea reală a sondelor din schelă. În spatele acestei planificări, care constituia o aco-

284 296
315

perire oficială pentru micșorarea producției, au început să nu mai repare sondele ce se defectau în timpul funcționării și să nu mai facă reviziile periodice, din care cauză în scurt timp o parte a sondelor și-au oprit producția.

Altă formă a activității subversive desfășurată de serviciile imperialiste de spionaj și reacțiunea internă în industria petroliferă este diversiunea, adică distrugerea sau degradarea în scop contrarevoluționar prin explozii, incendii sau orice alte mijloace a fabricelor, uzinelor, mașinelor, căilor de comunicație, apeductelor, instalațiilor telefonice, telegrafice sau radiofonice, a materialelor, construcțiilor, produselor industriale, produselor agricole sau a altor asemenea bunuri care servesc interesele obștești.

Astfel fostul inginer șef al serviciului de punere în producție a sondelor din cadrul Trestului II Foraj Pitești numitul Riziuc Vladimir, fost salariat al Societății Astra Română, în ura lui față de regim a incendiat sonda 133 Budișteni. În 1953 susnumitul a dat sonda în producție fără să monteze prevenitor de erupție, deși era absolut necesar întrucât stratul de țitei avea o presiune de peste 100 atmosfere. Din această cauză, în urma erupției gazelor și țiteiului ce au conținut nisip și alte impurități și frecării lor de burlanele de fier de la gura sondei, ele s-au aprins, provocând incendiu.

— O altă metodă a fost cea folosită la sonda 175 Seninu din schela Băicoi de către geologul P.T. legionar, fost salariat al Societății Astra-Română care a dat dispoziții să se foreze până la 1880 metri, deși în proiect se prevedea doar o adâncime de 1800 metri, știind că în acest fel garnitura de foraj, ce era învechită, nu va rezista. În urma acestui fapt prăjinele s-au rupt compromițându-se sonda.

În provocarea actelor de diversiune au mai fost folosite și alte metode. Așa de exemplu a fost introdus un șurub mare la o pompă a stației de injecție Pietrosu, din care cauză s-a spart biela axului principal.

O altă metodă o constituie întrebuințarea fără legături de siguranță a anumitor instrumente (dorn, tută, coruncă) care se introduc pentru scoaterea la suprafață a prăjinelor rămase în gaura de sondă. Din această cauză în caz că nu se poate rezolva avaria, instrumentul rămâne în puț împreună cu toată

coloana de prăjini introdusă și atunci sonda trebuie abandonată.

În afara acestora, o altă formă a activității dușmanului în acest sector este sabotajul, adică neîndeplinirea cu știință sau îndeplinirea voit neglijentă a anumitor obligațiuni în scopul de a submina regimul de democrație populară.

Dintr-o acțiune în curs dusă asupra unui grup de elemente dușmănoase de pe șantierul unei rafinării, în frunte cu un fost salariat al Societății Astra Română și cu fiul unui industriaș din Brăila, în prezent primul fiind inginer șef iar al doilea diriginte de șantier, rezultă o serie de metode folosite în activitatea lor de sabotaj.

Astfel a fost tergiversată executarea unor lucrări cu caracter urgent, ca de exemplu grupul social ce trebuia terminat în 1952, din care cauză nu există nici în prezent condiții de cazare a muncitorilor, ceea ce provoacă lipsa mâinii de lucru pe șantier.

De asemeni s-au executat lucrări pentru care nu există documentație tehnică și nu era aprobată finanțarea, lucru ce a dus la cheltuirea unor însemnate sume de bani în lucrări necorespunzătoare și la greutatea de salarizare.

S-a mai stabilit că la construcțiile executate au fost montate utilaje de rafinare (cazane) necorespunzătoare, din care cauză nu au putut fi date în producție.

Baza serviciilor de spionaj imperialiste în sectorul industriei petrolifere.

Din analiza materialelor informative și de anchetă deținute de organele M.A.I. rezultă că serviciile imperialiste de spionaj și în special cele ale S.U.A. și Angliei precum și reacțiunea internă folosesc pentru activitate subversivă de spionaj, subminare, diversiune și sabotaj în industria petroliferă, elemente din următoarele categorii :

- Din inginerii, tehnicienii și funcționarii reacționari, foști privilegiați ai societăților petrolifere cu capital străin ce au existat pe teritoriul României;

- Poștii proprietari de sonde, acționarii, membrii ai așa ziselor partide "istorice", etc.

288

317

- Din rîndul elementelor dușmănoase ce au avut legături apropiate cu spionii care au activat în industria petroliferă și care după 23 august 1944 au fugit din țară sau au fost arestați;

O parte a acestora sînt plătiți și în prezent de diferitele societăți petrolifere străine. Astfel Societatea Astra-Romîna are un fond la Haga, din care depune la diferite bănci sume de bani în contul persoanelor lor de încredere din țară.

- Din rîndurile foștilor agenți ai serviciului de informații al armatei germane în industria petroliferă din România (agentura "Doctor Victor Luptar");

- Din rîndurile foștilor agenți ai serviciilor de informații burgheze ce au acționat în industria petroliferă și în special a regiunii IV contra-sabotaj condusă de căpitanul Ungurelu Longhin;

- Din rîndurile legionarilor concentrați în întreprinderile din industria petroliferă care sînt folosiți îndeosebi pentru comiterea acțiunilor de diversiune și sabotaj.

Principalele lipsuri în lupta organelor M.A.I. împotriva serviciilor imperialiste de spionaj și a reacțiunii interne ce desfășoară activitate subversivă în industria petroliferă.

Rețeaua informativă existentă în industria petroliferă este slabă din punct de vedere calitativ și de aceea nu este capabilă întotdeauna să rezolve sarcinile care stau în fața organelor M.A.I.

Munca cu agentura este organizată în mod nesatisfăcător, întîlnirile se țin neregulat și în unele cazuri sînt rateate din vina lucrătorilor operativi iar o parte din întîlniri nu sînt organizate la case de întîlniri și conspirative ci pe străzi, la casele ofițerilor sau la sediile M.A.I.

Nu sînt studiate legăturile informatorilor pentru a stabili posibilitatea lor de a face ^{potrivite} informații în rîndul elementelor dușmănoase.

Unii lucrători operativi nu se pregătesc pentru ca la întîlnirile cu informatorii să le traseze sarcini precise, din care cauză majoritatea materialelor furnizate de agentură

289 318
287

nu au continuitate și nu prezintă interes operativ.

Recrutarea informatorilor se mai face încă fără un studiu minuțios, pentru a se stabili dinainte calitățile personale ale candidatului respectiv, activitatea trecută și prezentă, legăturile cu elementele dușmănoase și natura acestor legături, din care cauză sînt introduși în rețea informatori fără posibilități de a face informații în rîndul elementelor dușmănoase, informatori dubli și dezinformatori.

În rețeaua informativă sînt menținuți încă un număr mare de informatori fără posibilități de a face informații, incapabili, desconspirați și nesinceri. În afară de aceștia se mai țin în rețea ca informatori necalificați membrii de partid, contrar prevederilor ordinului Nr.60/1 martie 1954.

În unele locuri agentura este ruptă de concentrarea elementelor dușmănoase, neavînd posibilități să facă informații din rîndul acestora.

Direcțiile Regionale M.A.I. nu au luat suficiente măsuri pentru depistarea elementelor ce formează baza serviciilor imperialiste de spionaj și a reacțiunii interne în industria petroliferă, cu toate că în acest sector au funcționat timp îndelungat societăți cu capital străin sub acoperirea cărora acționau serviciile de informații imperialiste.

Nu a existat o preocupare serioasă pentru descoperirea agenților acestor servicii de informații și a legăturilor lor. De asemeni organele noastre nu s-au preocupat de identificarea elementelor cu rude în străinătate, a celor ce s-au bucurat de privilegiile societăților cu capital străin și a persoanelor care au avut legături apropiate cu spionii fugiți din țară sau arestați.

Cu toate că în industria petroliferă sînt concentrate un număr mare de elemente dușmănoase despre care există materiale ce indică suspiciuni serioase că acestea desfășoară activitate contrarevoluționară, organele noastre nu duc acțiuni informative importante în cazuri de spionaj, subminare, diversiune și sabotaj.

Acțiunile informative în cazurile de subminare și sabotaj contrarevoluționar se deschid fără nici un temei nu asupra adevăraților vinovați ci asupra conducătorilor de între-

prinderi și inginerilor șefi, plecându-se de la principiul răspunderii lor administrative. Aceste acțiuni se duc prin strângerea la dosare a unor materiale legate de anumite lipsuri din producție care de multe ori nu au nici o contingență cu elementele urmărite. În acest fel nu sînt luate în lucru elementele care duc întradevăr activitate contrarevoluționară și se scapă din vedere problema principală, adică descoperirea intențiilor contrarevoluționare.

În afară de aceasta majoritatea acțiunilor informative aflate în lucru sînt duse în mod superficial, încet și nu urmăresc un scop precis. În acțiuni se iau puține măsuri active, nu există deloc informatori sau în cel mai bun caz lucrează un singur informator, neputîndu-se trage concluziile necesare asupra elementului urmărit.

În cadrul industriei petrolifere există locuri periculoase și vulnerabile din punct de vedere al actelor de diversiune, care pot fi folosite de elementele dușmănoase pentru scoaterea întreprinderilor din funcțiune.

Cu toate acestea, pînă în prezent a rămas neîndeplinită acea prevedere a ordinului Nr.60 care indică necesitatea recrutării în cadrul punctelor vulnerabile și locurilor importante a unor informatori capabili să furnizeze informații în baza cărora să se prevină pătrunderea elementelor dușmănoase în aceste locuri și să semnaleze la timp organelor M.A.I. defectiunile tehnice ce pot pune în pericol astfel de puncte importante.

În cadrul întreprinderilor petrolifere au avut loc accidente și avarii suspecte de diversiune, dar cercetarea lor s-a făcut în mod superficial, fără o îmbinare iscusită a muncii informative cu cercetările, din lipsă de informatori, în urma cărui fapt diversioniștii n-au fost descoperiți. Deși în cadrul cercetărilor au apărut suspiciuni asupra unor elemente dușmănoase, acestea n-au fost luate în acțiuni informative-active.

Sarcinile organelor M.A.I. în lupta împotriva serviciilor imperialiste de spionaj și a reacțiunii interne ce acționează în industria petroliferă.

Sarcinile principale ale organelor noastre constau în prevenirea pătrunderii serviciilor imperialiste de spionaj

în obiectivele industriei petrolifere, în special în punctele vulnerabile și în locurile unde sînt concentrate date ce reprezintă secrete de stat, în descoperirea activității de spionaj, subminare, diversiune și sabotaj din industria petroliferă.

Cunoscînd din rîndul căror elemente își recrutează cadrele serviciile de informații imperialiste, este necesar să se treacă la identificarea și cunoașterea agenților spionajului american, englez și a altor servicii de informații imperialiste ce au acționat și acționează în industria petroliferă, a elementelor cu rude în străinătate, a celor ce s-au bucurat de privilegiile societăților cu capital străin, a persoanelor care au avut legături apropiate cu fugarii sau spionii arestați precum și a agenturilor burghezo-moșierimii (legionarii, membrii așa ziselor partide "istorice", etc.).

Nu este însă suficient să identificăm numai aceste elemente ci trebuie să le luăm în lucru pentru a stabili dacă duc activitate subversivă. Aceasta nu se poate face decît prin folosirea unei agenturi calificate, plasată în locurile de concentrare a elementelor dușmănoase, care se bucură de încrederea lor.

În acest scop regiunile M.A.I. trebuie să îndepărteze din rețea elementele incapabile, descompuse, informatorii desconspirați sau dezinformatorii, să stabilească posibilitățile pe care le au informatorii ce vor rămîne în rețea și să analizeze necesitățile de noi recrutări în raport cu concentrarea elementelor dușmănoase și acțiunile în curs.

Îndepărtarea informatorilor care constituie balast, precum și crearea agenturii calificate trebuie să fie o preocupare permanentă a fiecărui lucrător operativ, pentru că numai în acest fel se va putea organiza o rețea informativă capabilă să furnizeze materiale în baza cărora să poată fi prevenite și lichidate orice încercări a elementelor dușmănoase de a comite acțiuni contrarevoluționare.

Dirjecțiile Regionale M.A.I. trebuie să studieze toate acțiunile în curs, să stabilească cele mai importante dintre acestea, duse asupra persoanelor suspecte de spionaj, subminare, diversiune, sabotaj și altfel de activitate dușmănoasă organizată

290
H 327

și să întocmească ~~fixarea~~ ~~noxe~~ planuri de măsuri informativ-operative concrete, în scopul descoperirii și demascării activității dușmănoase a elementelor urmărite. În afară de aceasta trebuie revăzute toate materialele primare în care apar suspiciuni de activitate dușmănoasă organizată, luate măsuri urgente pentru verificarea acestora și deschiderea pe baza lor a unor acțiuni informativ-active.

De asemeni este necesar ca organele noastre să asigure securitatea punctelor vulnerabile cu informatori calificați din rândul inginerilor și specialiștilor capabili atât din punct de vedere tehnic cât și din punct de vedere al posibilităților de a ~~face~~ ^{obține} informații în rândul elementelor dușmănoase. În acest scop este necesar ca organele noastre să ia în studiu pentru recrutare elemente care prin funcția ce o dețin au contingență cu punctele vulnerabile și au posibilitate să ne informeze despre starea tehnică a acestora și despre acțiunile pe care le pun la cale elementele dușmănoase, în scopul prevenirii lor.

Cercetarea avariilor, incendiilor și altor accidente să fie efectuată cât mai complet, prin folosirea tuturor mijloacelor puse la dispoziția organelor noastre. În cadrul cercetărilor trebuie să fie stabiliți vinovații concreți iar atunci când se constată că accidentele ar fi urmarea unor acțiuni dușmănoase premeditate, persoanele suspecte să fie luate în acțiune informativă activă. Lucrarea acestei categorii de elemente trebuie făcută în direcția descoperirii instigatorilor și complicilor, luându-se măsuri informativ-operative active, astfel încât acțiunile să fie terminate cât se poate de repede.

Cunoscând importanța acestui sector economic și faptul că serviciile de informații imperialiste și reacțiunea internă își îndreaptă în mod deosebit atenția asupra lui, organele noastre trebuie să acționeze cu mai mult simț de răspundere pentru depistarea și demascarea elementelor dușmănoase, iar conducerea Direcțiilor Regionale să asigure un control sistematic și organizat al felului în care lucrătorii operativi își îndeplinesc aceste sarcini importante trasate de partid și guvern, de a asigura securitatea industriei petrolifere.

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE
General Locotenent,

Alexandru Drăghici